

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kirjaamo
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Viite Lausuntopyyntö OKM/81/040/2012

Tehy ry:n lausunto varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän esityksistä

Tehy pitää tärkeänä, että lain valmistelu etenee ja uusi laki saadaan voimaan tämän hallituskauden aikana. Varhaiskasvatustalain valmistelleen työryhmän raportti on pääosin hyvä.

Lain valmistelun lähtökohtana tulee olla lapsen ja perheen edun turvaaminen. Lapsella tulee olla oikeus varhaiskasvatukseen, joka muodostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta. Lapsella on perusoikeus leikkiin ja leikin avulla oppimiseen. Varhaiskasvatukseen tulee olla suunnitelmallista, tavoitteellista ja turvallista toimintaa lapsen ja perheen hyvinvoinnin lisäämiseksi.

1 luku Yleiset säädökset

2-3§ Varhaiskasvatuksen määritelmä ja tavoitteet

Varhaiskasvatuksen määritelmä on hyvä ja riittävä tuoden esille varhaiskasvatuksen tärkeät osa-alueet tasapainoisesti. On tärkeää, että uudessa laissa kirjataan varhaiskasvatuksen tavoitteet, joiden lähtökohtana on varhaiskasvatuksen määritelmä ja lapsen paras. Myös tavoitteet ovat tasa-painoinen kokonaisuus jotka tuovat varhaiskasvatukset eri osa-alueet hyvin esille painottaen lapsen etua.

3 luku Lapsen ja lapsen huoltajien asema ja oikeudet

16-18§ Lapsen tuki

Pykälien 16-18§ otsikkoihin tulee lisätä huolenpito eli lapsen kehityksen, oppimisen ja huolenpidon tuki/tehostettu tuki/erityinen tuki.

Pykälän 16§, 2 momenttiin tulee lisätä muiden tukimuotojen rinnalle myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, joita moni lapsi tarvitsee. Tuki voi sisältää myös sosiaali- tai terveydenhuollon palveluja, kuten lääkehoitoa, fysioterapiaa tai puheterapiaa. Lapsen tuen tarpeet on otettava huomioon henkilöstömitoitusta *alentavasti*. Pitkäaikaissairaalla ja vammaisella lapsella on oikeus saada päivähoitopäivän aikana tarvitsemansa palvelut, hoito ja tuki. Lapsen erityistarpeet on huomioitava samoin kuin hoivan ja huolenpidon tarpeet on huomioitava henkilökunnan mitoituksessa. Tilanteissa, joissa hoidossa olevan lapsen lääkehoitoa edellytetään, tulee se tehdä turvallisesti ja ammattitaidolla.

17 § 1 momenttiin tulee tehdä muutos, joka mahdollistaa tuen antamisen, joka perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntija- arvioon. Tuen antaminen voi perustua pedagogisen arvioon tai sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntija- arvioon...

18 § todetaan erityisen tuen tarvisijoiden olevan vaikeasti vammaisia tai sairaita lapsia. Tästä johtuen tulee 3 momenttia muuttaa muotoon: Pedagogista selvitystä täydennetään sosiaali- ja terveydenhuollon tai muiden...

6 luku Henkilöstön tehtävät ja kelpoisuusvaatimukset

Tehyn ry:n näkemys on, että varhaiskasvatuksessa tarvitaan eri koulutuksen omaavia varhaiskasvatuksen ammattilaisia. Kaikilla varhaiskasvatuksen ammattiryhmillä on oma vankka osaamisensa ja kaikkien osaamista tarvitaan ja tulee kunnioittaa. Lastenhoitajan ydinosaamista varhaiskasvatuksessa on terveydenhuollon ammattihenkilönä niin terveen kuin sairaan lapsen kehitys, havainnointi ja hoito sekä lääkehoito. Lastenhoitajat ovat vahvoja perushoidon osaajia.

27- 28 § Varhaiskasvatuksen opettaja ja sosionomi

Nämä pykälät tulee kirjoittaa uudelleen yhteen, samaksi pykäläksi, koska varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin pätevoidytään kahta rinnakkaista väylää myöten varhaiskasvatukseen suuntautuneen, joko kasvatustieteen kandidaatin tai sosionomin tutkinnon kautta.

29§ Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

On tärkeää, että kelpoisuus lastenhoitajan tehtäviin on perustutkinto, jossa lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen koulutusohjelma on suoritettu. Koulutus antaa valmiudet tunnistaa lapsen kehityksen vaiheet, tukea lasta eri ikävaiheissa ja havaita tilanteet, jossa tarvitaan erityistukea.

33§ Varhaiskasvatuksen johtotehtävät

Työryhmän esitys siitä, että hallinnollisiin johtotehtäviin on kelpoinen henkilö, jolla on soveltuva korkeakoulututkinto, on hyvä. Riittävää johtamistaito- ja osaamista tulee painottaa.

7 luku Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus

35§ Päiväkodon henkilöstön mitoitus

Työryhmän raportin esityksessä henkilöstömitoitus säilyy nykyisin tasoisena. Tämä on toimiva ratkaisu, sillä edellytyksellä että 3 momentin ryhmäkokorajot säädetään. Tutkimustulokset ovat osoittaneet suuren ryhmän haasteellisuuden ja haitallisuuden. Liialliset sosiaaliset kontaktit, melu, infektiot ovat haitallisia pienelle, kehittyvälle lapselle. Ryhmäkokorajot on kustannusneutraali tapa varmistaa laatu ja ehkäistä ylisuurat ryhmät.

36§ Päiväkodon mitoituksesta poikkeaminen

Lapsiryhmässä tulee turvata oikea henkilöstömitoitus koko hoitopäivän ajan. Poikkeaminen säädetystä mitoituksesta tulee olla tarkoin rajattu ja mahdollinen vain äkillisissä sairauspoissaoloissa, jotta päivähoiton laatu ja turvallisuus voidaan taata. Työryhmän esitys on toimiessaan hyvä.

37§ Päiväkodin henkilöstön rakenne

Päivähoitoryhmässä lastentarhanopettajalla/sosionomilla on pedagoginen vastuu. Eryteisesti pienten lasten ryhmissä korostuu lastenhoitajien perushoidollinen osaaminen ja ammattitaito. Nykyinen henkilöstörakenne tulee säilyttää. Näin turvataan myös pienimpien lasten hoidon, hoivan ja sylin tarve.

Lisäksi lakiin tulee lisätä omat pykälät vuorohoidosta ja sen mitoituksesta, tasa-arvon edistämisestä sekä riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikkumisen lisäämisestä.

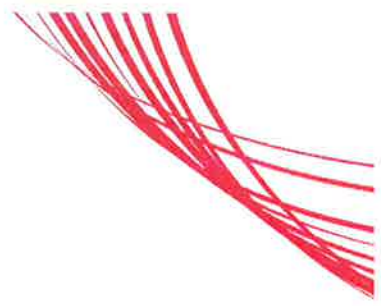
Vuorohoito

Vuorohoitoa annetaan lapselle vanhempien työhön tai opiskeluun liittyvällä perusteella iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arkipyhäisin sen mukaan kun vanhemmat ja vuorohoidon järjestäjä ovat ennalta sopineet. Vuorohoitoa iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arkipyhäisin annettaessa on päiväkodissa noudatettava 1:5 henkilöstömitoitusta yli kolmivuotiaiden osalta ja alle kolmivuotiaiden osalta 1:4.

Tasa-arvon edistäminen varhaiskasvatuksessa

Tasa-arvo- ja sukupuolitietoinen hoito, kasvatusta ja opetus tulee huomioida kaikessa varhaiskasvatuksen suunnittelussa ja arvioinnissa sen eri tasoilla.

Varhaiskasvatusta järjestävän tahon on huolehdittava siitä, että lasten hoito, kasvatusta ja opetus on sukupuoli- ja tasa-arvoasioista siten, että se tarjoaa lapsille samanlaiset oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet. Toiminnan järjestäjän on huolehdittava, että varhaiskasvatusta henkilöstöllä on riittävä tietämys sukupuoli- ja tasa-arvoasioista hoidon, kasvatusta ja opetuksen tarjoamiseksi. Tarvittaessa toiminnan järjestäjän on tarjottava täydennyskoulutusta.

On muistettava, että lapsi elää päivähoidossa arkea ja ainutlaatuista aikaa – lapsuutta, jossa kaikkien varhaiskasvatuksen ammattilaisten osaaminen ja yhteistyö takaavat turvallisen varhaislapsuuden.

Lausunto on tehty yhteistyössä Suomen Lastenhoitoalan Liitto ry:n kanssa.

Helsingissä 27.5.2014

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry

Lisätietoja
Eva Siitonen
Sosiaalipoliittinen asiantuntija
Tehy ry
eva.siitonen@tehy.fi